

Predmet: Petrovačka cesta

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 3/22

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142, st. 1 KZ SRJ

Optuženi: Vladimir Mikac, Zdenko Radulj, Željko Jelenić i Danijel Borović

Javni tužilac za ratne zločine: Dušan Knežević

Sudsko veće: sudija Vladimir Duruz, predsednik veća

sudija Snežana Nikolić-Garotić, članica veća

sudija Zorica Avramović, članica veća

Branioци: adv. Aleksandar Olenik, branilac Vladimira Mikca

adv. Igor Đorđević, branilac Zdenka Radulja

adv. Miloš Paligorić, branilac Željka Jelenića

adv. Aleksandar Pančevski, branilac Danijela Borovića

Punomoćnici oštećenih: adv. Dušan Bratić, adv. Aleksandar Cvejić

Glavni pretres: 28.03.2025.

Na današnjeg glavnom pretresu, predsednik sudskog veća Vladimir Duruz je konstatovao da je optužnica Javnog tužilaštva za ratne zločine od 18. februara 2022. godine KTO br. 2/2022 protiv Vladimira Mikca i drugih optuženih pročitana. Punomoćnici oštećenih, advokati Dušan Bratić i Aleksandar Cvejić naveli su da su svi oštećeni u ovom predmetu istakli imovinskopравни zahtev, ali da će iznos naknadno precizirati u toku postupka.

Ispitivanje svedoka Mirka Drče

Svedok optužbe i oštećeni Mirko Drča, po zanimanju mašinbravar, dao je iskaz javnom tužiocu za ratne zločine 10. februara 2021. godine i pred sudskim većem je izjavio da ostaje pri navodima iz tog iskaza. Svedok je naveo da je početkom avgusta 1995. godine sa suprugom Slavkom i sinom Željkom autom krenuo iz sela, nije znao zašto, svi su išli, čuli su da je bombardovan Knin. Uputili su se u pravcu opštine Donji Lapac gde mu je bila očeva kuća i tu su proveli noć. Sutradan, 6. avgusta 1995. godine kreću ka Petrovcu. Ujutro, 7. avgusta svedok je zajedno sa svojom suprugom autom krenuo malo pre drugih članova porodice i u selu Bravsko se zaustavio kako bi sačekao brata Dušana i ostale članove porodice koji su išli bratovim kamionom, uključujući svedokovog sina. Kamion koji je vozio Dušan Drča bio je narandžaste boje, civilni kamion bez prikolice.

Dok je čekao članove porodice, svedok je začuo eksploziju nakon čega su ljudi u panici počeli da prolaze pored njega govoreći mu da je kolona napadnuta. Nakon toga je otrčao kako bi probao da pronađe bratov kamion. Ubrzo je video da je kamion pogođen, a pored kamiona našao je svoju

sestru Mirjanu mrtvu. Kasnije je svedok saznao je sestra u trenutku smrti bila trudna. Svedokova majka, Darinka Drča (1927. godište), kako je kasnije saznao, preminula je na putu do bolnice u Ključu od povreda zadobijenih u koloni. Sin Dušana Drče i svedokov bratanac, Jovica Drča koji je u tom trenutku imao pet godina, umro je i svedok ga je kasnije našao u mrtvačnici u Petrovcu. U napadu su bili ranjeni brat svedoka, Dušan Drča koji je bio pogođen u nogu i lice usled čega je prevezen u bolnicu, kao i svedokov sin Željko koji je imao 12 ili 13 godina.

Na pitanje javnog tužioca za ratne zločine, svedok je precizirao da je kolona izbeglica bila dosta dugačka, da se nije video ni kraj ni početak, te da su u koloni bili automobili, traktori, kamioni, zaprežna vozila, a da su neki ljudi išli i peške. Navodi da nije video vojna vozila. Nakon što je čuo eksploziju, svedok je između kuća ugledao avion „u delu sekunde“, koji je leteo nisko, blizu zemlje, a leteo je u pravcu suprotno od pravca kretanja kolone.

Posle pitanja punomoćnika oštećenih Dušana Bratića, svedok je izjavio da je avion koji je ugledao nakon eksplozije bio tamno zelene boje, tamnije od SMB-a.

Ispitivanje svedoka Milke Vekić

Svedokinja optužbe i oštećena Milka Vekić je 11. februara 2021. godine dala izjavu Javnom tužilaštvu za ratne zločine i izjavila je da ostaje pri tom iskazu. Ona nije imala neposrednih saznanja, već je o incidentu u kojem su joj poginuli otac i brat saznala od majke koja je bila prisutna u koloni izbeglica i potom joj ispričala šta se dogodilo.

Svedokinja je navela da su joj roditelji živeli u Benkovcu, da joj je majka Sava Stijelja ispričala da su iz sela Zagrad, rano ujutro 4. avgusta 1995. godine, krenuli traktorom sa komšijom Slavkom, da je majka u tom periodu bila teško bolesna i da je tek izašla iz bolnice nakon operacije. Nakon što su stigli u Benkovac, njena majka, snaja Vedrana (supruga Mirka Stijelje) i njeno dvoje dece (Aleksandra i Savo) prešli su u kamion, dok su brat Mirko i otac Branko Stijelja išli autom i pratili kamion. Kako je kamion imao cirađu koja je bila na više mesta bušna radi protoka vazduha, putnici u kamionu su kod mesta Klenovac ugledali avion koji je „išao nisko, nije imao zvuk nego je samo pustio granate“. Nakon udara, snaja se sa decom sklonila u obližnju šumu dok nije stigla pomoć. Svedokinjin majka otišla je do automobila u kojem su se vozili Mirko i Branko Stijelja, ugledala je sinovljevu ruku koja je visila kroz prozor, a potom je primetila da joj je sin u napadu obezglavljen. Otac svedokinje, Branko Stijelja bio je obliven krvlju koja mu je curila niz usta i kroz nos. Ubrzo potom, auto je počeo da se dimi i tela su, po svedokinjinim rečima, izgorela zajedno sa autom.

Aleksandra Stijelja, ćerka Mirka i Vedrane, koja je tada imala tri godine, bila je povređena gelerom u ruku, dok je njena majka Vedrana Stijelja, tada u poodmakloj trudnoći, takođe bila povređena. Oni su odvezeni do Banja Luke, a nakon toga prebačeni u Bor. Kada su čuli šta se dogodilo, svedokinja i njen muž su ih doveli kod njih u selo Mirkovac gde su kratko boravili, a potom ih je u Iloku primila jedna hrvatska porodica kod koje su proveli neko vreme.

Na pitanje javnog tužioca za ratne zločine, svedokinja je pojasnila da je njen brat Mirko u koloni vozio auto bele boje, da je na suvozačevom mestu bio komšija Dule Ivaneža, dok je pozadi sedeo

njen otac, Branko. Nije bila sigurna da li je pravo ime tog komšije Dušan, ali se seća da je i on bio ranjen u predelu ramena. Majka joj nije pričala da je u koloni bilo tenkova.

Svedokinjina snaja, Vedrana Stijelja preminula je na porođaju u Novom Sadu nekoliko meseci nakon bombardovanja izbegličke kolone, te je predsednik sudskog veća tražio od punomoćnika oštećenih da se sudu dostavi dokumentacija o njenoj smrti.

Ispitivanje svedoka Sava Stijelje

Svedok optužbe i oštećeni Savo Stijelja dao je iskaz Javnom tužilaštvu za ratne zločine 19. februara 2021. godine i pred sudskim većem je izjavio da ostaje pri tom iskazu.

Svedok je naveo da je 1995. godine imao osam godina, ne seća se precizno koji je datum bio u pitanju, ali da se seća da su kasno u noć otišli kod komšija, seli na traktore i zajedno se uputili ka Benkovcu, gde su potom njegova mama, baka, sestra i on prešli u kamion i nastavili put ka Srbiji. Seća se da je bio dan kada je sedeo u kamionu na improvizovanim sanducima, da je postojala cirada u tovarnom prostoru sa rupama za protok vazduha, dok je zadnji deo kamiona bio skroz otkriven. Svedok navodi da je to bio civilni kamion, ali ne zna koje boje niti ko je je taj kamion vozio. U autu koji ih je pratio nalazili su se svedokov otac, Mirko Stijelja, deda Branko i komšija, i sve vreme puta otac je istrčavao kako bi im nabavio hranu i vodu. U koloni, svedok nije video vojna vozila.

Naveo je da je u jednom trenutku čuo zvuk aviona i detonacije, iako nije video taj avion, nakon čega je sišao sa kamiona i ugledao pogođeni auto svog oca. Kamion tom prilikom nije bio pogođen. Svedok je izjavio da je ugledao obezglavljeno telo svog oca i da je to prizor koji ga i do danas progoni. U autu su bili i njegov deda kao suvozač i komšija Dule Ivaneža.

Svedok je izjavio da su se posle raketiranja, on i porodica sakrili u šumu gde su sačekali da do njih stigne pomoć i da su ih potom odvezli do Banja Luke. Sestra Aleksandra bila je povređena u predelu ruke, majka Vedrana koja je bila u osmom mesecu trudnoće takođe je bila povređena. Iz Banja Luke su svi prebačeni u Bor, pa potom kod porodice u Mirkovce. Nakon porođaja, svedokova majka je preminula, a njega i dve sestre su usvojili ujak i ujna.

Ispitivanje svedoka Jovice Piplice

Svedok optužbe i oštećeni Jovica Piplica je u dva navrata davao izjavu Javnom tužilaštvu za ratne zločine, 23. februara 2021. godine i 30. novembra 2021. godine, te je pred sudskim većem izjavio da ostaje pri datim iskazima.

Svedok je naveo da se 5. avgusta 1995. godine nalazio na položaju na Ličkoj kaldrmi kada su čuli da je Krajina pala, da Grahovo gori i da moraju da se pakuju i da kreću. Na putu nailazi na nepreglednu kolonu – narod, auti, kamioni, nije uspeo da se probije autom, pa je nastavio pešice. U Donji Lapac, gde mu je živela porodica, je stigao istog dana uveče oko 22 časa. Od komšija je saznao da mu je kuća prazna i da su svi već otišli. Uz put je slučajno naleteo na tasta/punca koji je

išao autom, pa su zajedno pošli ka Petrovcu gde se sastaju sa svedokovom suprugom Radojkom. Kako je svedok dobio naređenje od komandira da ostane u Petrovcu, tastu je dao 100 evra kako bi nastavili put.

Sledećeg dana, svedok se ukrcao na jedan beli kamion koji je prevezio paštete, konzerve i drugu robu, a koji je vozio Krsten Vuković. Ubrzo potom, svedok je video Krstenovog sina Darka kako nosi kanister i trči ka očevom kamionu, a potom je ugledao i Obrena, Krstenovog oca; obojica su se odmah ukrcali. U istom trenutku, naišao je i auto u kome je bila porodica Spase Rajića, njegova supruga, ćerka Nevenka i sin Žarko. Auto nije htelo da upali, te ga je svedok pogurao, a deca su prešla da se voze u kamionu. Nakon kratke vožnje, naleteli su na zastoj, svedok je krenuo da iz kasete izvadi kutiju cigara i od tada se ničega ne seća. Probudio se u bolnici u Bosanskom Petrovcu, ceo u zavojima, međutim odbijao je da tu ostane kada je čuo šta se dogodilo, jer ništa nije znao o svojoj porodici. Tri dana kasnije je saznao da su njegovi otac, majka, supruga i deca ostali na Čađevici, jer im je pukla guma. Kada se vratio na mesto incidenta, svedok je zatekao razvaljen kamion, a posle je saznao i šta se dogodilo sa njegovim saputnicima. Od granate koja je pogodila kamion su nastradali Krstan Vuković i njegov sin Darko, kao i sestra i brat Nevenka i Žarko Rajić. Svedok je naveo da je čuo da je u kamionu umro i Vitas Antonije.

Sledeći glavni pretres zakazan je za 8. maj 2025. godine sa početkom od 10 časova.